

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/68/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920200529
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5920200529.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, v spore žalobcov: 1/ P. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. č. XXX/X, XXX XX M., 2/ G. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. č. XXX/X, XXX XX M., 3/ Y. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. č. XXX/X, XXX XX M., zákonne zastúpený žalobkyňou 1/ a všetci právne zastúpení JUDr. Jánom Bartánusom, advokátom, so sídlom A. W. X, XXX XX H., proti žalovanému: ÚVN SNP Ružomberok - FN, Generála Miloša Vesela č. 21, 034 26 Ružomberok, IČO: 31 936 415, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz- Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, o návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok, č.k. 9C/9/2020-108 zo dňa 20. novembra 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, č.k. 9C/9/2020-63 zo dňa 22.07.2020, zamietol. Podľa spisového materiálu mal preukázané, že žalovaný žiadal zrušiť rozsudok pre zmeškanie s poukazom na ust. § 277 ods. 1 CSP s tým, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, nakoľko žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal lehotu na vyjadrenie podľa ust. § 167 ods. 2 CSP. Súd v danej súvislosti poukázal, že si žalovaný 05.05.2020 zriadil a aktivoval elektronickú schránku, čo preukázal potvrdením z elektronickej schránky. Doručovanie písomností do elektronickej schránky upravuje zákon č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente, podľa ktorého elektronická schránka sa zriaďuje orgánu verejnej moci, právnickej osobe, fyzickej osobe, fyzickej osobe - podnikateľovi, subjektu medzinárodného práva, organizačnej zložke a tým, o ktorých to ustanovuje osobitný predpis (§ 11 ods. 1 zákona). S poukazom na ust. § 13 ods. 1 a 2 zákona považoval za zrejmé, že pokiaľ si žalovaný zriadil elektronickú schránku 05.05.2020, uznesenie zo dňa 08.04.2020 mu bolo doručené 07.05.2020. Podľa ustanovení zákona o e-Governmente možno konštatovať, že v prípade, ak má strana aktivovanú elektronickú schránku, musí súd prioritne doručovať do tejto elektronickej schránky, pričom doručovanie sa spravuje v takom prípade ustanoveniami § 29 až § 34 zákona o e-Governmente a tieto ustanovenia majú charakter špeciality k ustanoveniam Civilného sporového poriadku. V tejto súvislosti zastal názor, že nie je na vôli strany sporu alebo iného zúčastneného subjektu, akou formou jej/mu súd bude doručovať písomnosti. Povinnosť doručovať písomnosť do elektronickej schránky je kogentne upravená a nezávisí od vôle strany, či iného subjektu. V tejto súvislosti ďalej poukázal na § 1 ods. 1 písmeno a) zák.č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, nespochybňoval dôvody uvádzané žalovaným v jeho návrhu, tieto však nepovažoval za ospravedlniteľné. V prvom rade poukázal, že žalovaný musel mať vedomosť o doručení písomností do elektronickej schránky, naviac, lehota na splnenie povinnosti uplynula po vyhlásení núdzového stavu, a len z nedôslednosti konkrétnych pracovníkov žalovaného pri overení si

doručovania poštových zásielok do elektronickej schránky, t.j. personálneho zlyhania, nedošlo k splneniu povinnosti vyjadriť sa k predmetnej žalobe žalobcov v súdom stanovenej lehote. Uvedené vyplynulo z návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, preto tento dôvod nemožno hodnotiť ako ospravedlniteľný na vyhovenie návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, navyše, keď žalovaný k tomuto úkonu, ktorý bol elektronicke doručený súdu 16.06.2020, nepripojil aj zmeškaný úkon. Samotné vyjadrenie žalovaného k žalobe žalobcov v zmysle uznesenia súdu z 08.04.2020 doručil až 22.06.2020. Mal zato, že boli splnené všetky zákonom stanovené náležitosti vydania rozsudku pre zmeškanie, preto žalobe žalobcov vyhovel a žalovaného zaviazal na zaplatenie peňažnej sumy, každému zo žalobcov titulom náhrady nemajetkovej ujmy, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalovaný, nestotožniac sa so závermi vyslovenými v napadnutom uznesení prvoinštančného súdu. Opakovane poukázal na to, že elektronicke schránku aktivoval 05.05.2020, čo preukázal potvrdením z elektronickej schránky. V uvedenom čase v plnom nasadení vykonával činnosti k zvládnutiu šírenia nákazlivej choroby, prestavoval oddelenia, dostavoval COVID-pavilón, rušil plánované operačné zákroky, vykonával činnosti hospodárskej mobilizácie, uzatváral areály a riešil vstup do nich, spolupracoval s Úradom verejného zdravotníctva, riešil rôzne situácie, spôsobené so zastavením dodávok zdravotníckeho materiálu, poskytovaním služieb zo strany svojich dodávateľov, v obmedzení pohybu osôb a podobne. V tom čase niektorí zamestnanci žalovaného mali nariadenú prácu z domu. Vzhľadom na neúmerne množstvo povinností nebolo možné riešiť interne aj doručovanie elektronicke zásielok, okrem iného, zamestnankyne žalovaného, ktoré v tom čase vykonávali práce na podateľni, nemal kto zaučiť, vysvetliť im princíp elektronicke doručovania. Nemali v tom čase aktívne občianske preukazy s elektronicke čipmi, ktoré sú nevyhnutné na riadne preberanie zásielok žalovaného. Keďže žalovaný riešil rôzne technické a organizačné problémy, nespôsobené jeho činnosťou, ale pandémiou, pričom takéto opatrenia v Slovenskej republike neboli riešené za posledných minimálne 40 rokov, považuje svoje odôvodnenie na odpustenie zmeškania procesnej lehoty na vyjadrenie za relevantné a ospravedlniteľné. Síce uviedol, že svojím zavineným pochybením nepreberal doručované zásielky, ale nemožno sa stotožniť so závermi súdu, že sa jednalo o nepozornosť alebo nedôslednosť pracovníkov, ale hlavne o to, že v tom čase žalovaný, ako uviedol v návrhu zo dňa 16.06.2020, riešil množstvo organizačných a technických problémov, súvisiacich s ochranou života a zdravia obyvateľstva. Pokiaľ i priznal personálne zlyhanie, toto má súvis s organizačno-technickými problémami, ktoré súviseli s riešením pandémie spôsobenej šírením nákazy, pričom prednostne riešil opatrenia na záchranu života a zdravia občanov SR a svojich zamestnancov. Vzhľadom na obmedzené personálne kapacity nebolo možné organizačne doriešiť preberanie elektronicke zásielok s ohľadom na obmedzenie pohybu osôb. Zotrval preto na názore, že dôvody na odpustenie zmeškania lehoty a žiadosti o predĺženie procesnej lehoty na vyjadrenie k žalobe sú ospravedlniteľné a dôvodné. Ďalej poukázal na skutočnosť, že súčasťou žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty bola aj žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie, s ktorou sa súd nezaoberal, ani o nej nerozhodol. Žalovaný nemohol tak v krátkom čase, vzhľadom na vysoko odborné otázky z medicínskej oblasti, pripojiť relevantné vyjadrenie vzhľadom na časový sled udalostí, ktoré predchádzali uvedenému konaniu žalovaného v čase pandemickej situácie. Dňa 16.06.2020 požiadal súd elektronicke o odpustenie zmeškania lehoty, žiadal o predĺženie procesnej lehoty na vyjadrenie. Požiadal relevantného zdravotníckeho pracovníka o vyjadrenie sa k veci, ktorý vyjadrenie zaslal vo večerných hodinách 18.06.2020, doručil ho na súd hneď nasledujúci pracovný deň 22.06.2020. Poukázal, že žalovaný sa reálne dozvedel o žalobe 16.06.2020, i keď je známa súdom poukazovaná fikcia doručenia. Aktívne realizoval svoje procesné práva v zmysle CSP a ctí si súdom citovanú zásadu „práva patria len bdelym“, teda urobil procesný úkon pred vydaním rozsudku pre zmeškanie zo strany súdu. Za nie bezvýznamné považoval, že žalobcami uplatnený nárok nie je jednoznačný v tejto veci je potrebné rozsiahle znalecké dokazovanie, ktoré určí prípadnú mieru pochybenia zo strany žalovaného a rozsah zásahu do žalobcami uvedených osobnostných práv. Tým, že okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie, porušil práva žalovaného na spravodlivý súdny proces, odňal mu právo, aby bola jeho vec spravodlivo prejednaná a rozhodnutá nestranným a nezávislým súdom. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, resp. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Za pochybenie súdu považoval, že sa nezaoberal vyjadrením žalovaného zo dňa 19.06.2020, ktorým sa rozsiahlo vyjadril k žalobe, podrobne rozporoval nárok uplatnený žalobcami, a to tak v základe nároku ako i vo výške. Súd sa pred vydaním kontumačného rozsudku vyjadrením absolútne nezaoberal, ani s namietanými skutočnosťami nevysporiadal. Nemožno preto hovoriť o pasivite žalovaného, ktorý sa nielen rozsiahlo vyjadril, ale navrhol i vykonanie znaleckého

dokazovania. Zastal názor, že vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 273 CSP je síce možnosťou súdu, avšak malo by byť sankciou pre absolútne pasívneho účastníka konania. V prejednávanej spore žalovaný pasívny nebol, zmeškal síce pod vplyvom viacerých okolností lehotu, avšak k žalobe sa vyjadril bezodkladne po tom, ako sa o nej dozvedel, aktívne bránil svoje práva. Kontumačný rozsudok v takomto prípade by znamenal prílišnú tvrdosť napriek snahe žalovaného brániť svoje práva. Žalovaný vystupuje aj v iných konaniach, kde aktívne pristupuje k riešeniu sporu, čo tiež preukazuje jeho zodpovednosť za vedenie sporov. Žiadal preto napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu, vrátane rozsudku pre zmeškanie, zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukazyvali na ustanovenie § 125 ods. 2 CSP a ustanovenie § 122 CSP s tým, že žalovaný nedodržiaval vyššie uvedené ustanovenia CSP a Okresný súd Ružomberok správne postupoval, keď návrh žalovaného uznesením zamietol. K argumentom týkajúcim sa vrcholiacej pandémie v zmysle verejne dostupných zdrojov pandémie nevrcholila, ale práve naopak sa začali uvoľňovať opatrenia, boli zaznamenané len jednociferné počty nových infikovaných denne. Pokiaľ ide o žalovaného, tak treba uviesť, že je to subjekt s množstvom zamestnancov, disponuje vlastným právnym oddelením, s ktorým spolupracujú advokáti. Žalovaný mal preto možnosti a dostatok personálu na to, aby bránil svoje práva a nezmeškal lehotu. To, že žalovaný zmeškal lehotu na vyjadrenia sa k žalobe určenú súdom, nemôže ísť na ľarchu súdu ani žalobcov, ktorí nemôžu zodpovedať za pasivitu žalovaného. Správanie žalovaného v posudzovanom prípade odporuje zásade vigilantius iura scripra sunt, podľa ktorej práva patria bdelym. Žiadali preto odvolanie žalovaného zamietnuť.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov poukázal, že súčasťou žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty bola aj žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie, s ktorou sa súd nezaoberal, ani o nej nerozhodol. Žalovaný nemohol v tak krátkom čase vzhľadom na vysoko odborné otázky z medicínskej oblasti pripojiť relevantné vyjadrenie. Zopakoval, že sfunkčnenie elektronického doručovania nastalo až začiatkom júla 2020, nakoľko riešil množstvo problémov v súvislosti s pandemickou situáciou. Zdôraznil, že nezmeškal zákonnú, ale procesnú lehotu, čo súd pri svojej úvahe mohol zohľadniť.

5. Vedľajší účastník na strane žalovaného vo vyjadrení uviedol, že procesnú pasivitu treba posudzovať tak, že žalovaný aj napriek tomu, že vo veci mohol konať nekonal. V prejednávanej veci o pasivite žalovaného hovoriť nemožno, síce zmeškal súdom uloženú lehotu, avšak dôvody zmeškania lehoty rozsiahlo popísal vo svojich podaniach. Podal k žalobe 19.06.2020 rozsiahle vyjadrenie, uplatnený nárok spochybnil nielen vo výške, ale i v jeho základe. Napriek tomu, že súdu bolo doručené rozsiahle vyjadrenie žalovaného a mal vedomosť o námietkach žalovaného vydal dňa 22.07.2020 rozsudok pre zmeškanie. Na námietky žalovaného, ktorými rozporoval nároky žalobcov, neprihliadol.

6. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu intervenienta uviedol, že sa s vyjadrením intervenienta stotožňuje, nakoľko tento uviedol dôvody, pre ktoré neboli splnené zákonné predpoklady na vydanie kontumačného rozsudku. Intervenient sa plne stotožnil so všetkými námietkami, ktoré žalovaný uviedol vo svojich odvolaniach, či už v odvolaní voči kontumačnému rozsudku, alebo v odvolaní proti uzneseniu.

7. Intervenient na strane žalovaného poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 19.10.2020 s tým, že podľa neho neboli naplnené predpoklady na vydanie rozsudku pre zmeškanie.

8. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

9. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje pomerne prísny procesný prostriedok, ktorý má de facto charakter sankcie. Zákonodarca sa ním snažil zabrániť nečinnosti a nedostatočnej obozretnosti sporových strán pri ochrane svojich práv a právom chránených záujmov, ako aj prietahom v civilnom sporovom konaní.

10. Po preskúmaní obsahu spisu a skutočností v ňom zadokumentovaných zohľadniac platnú právnu úpravu, na ktorú v podrobnostiach prvoinštančný súd poukázal, i odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci boli splnené zákonom stanovené kumulatívne podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie postupom podľa § 273 CSP.

11. Prvoinštančný súd uznesením č.k. 9C/9/2020-18 zo dňa 08. 04. 2020 podľa § 167 ods. 2 CSP vyzval žalovaného, aby sa v lehote 10 dní odo dňa doručenia uznesenia písomne vyjadril k žalobe doručenej súdu 21. 03. 2020 a v tomto svojom vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd žalovaného v predmetnom uznesení poučil, že ak si túto povinnosť bez vážneho dôvodu nespĺní, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie (§ 273 CSP). Uznesenie súd doručil žalovanému elektronicky 07. 05. 2020. Žalovaný sa v súdom stanovenej lehote k predmetnému uzneseniu nevyjadril. Elektronickým podaním bez zaručeného elektronického podpisu doručeným súdu 06. 06. 2020 podal návrh na odpustenie zmeškania lehoty na vyjadrenie sa k citovanému uzneseniu a požiadal o predĺženie lehoty o 10 dní bez toho, aby pripojil k návrhu na odpustenie zmeškania lehoty i zmeškaný úkon. Tento - v podobe vyjadrenia žalovaného k žalobe žalobcov v zmysle uznesenia súdu z 08. 04. 2020 doručil až 22. 06. 2020. Uznesením č.k. 9C/9/2020-40 zo dňa 03. 07. 2020 súd návrh žalovaného na odpustenie zmeškania lehoty na vyjadrenie k žalobe doručenej súdu 21. 03. 2020 na základe uznesenia súdu č.k. 9C/9/2020-18 zo dňa 08. 04. 2020 zamietol.

12. Návrhom doručeným súdu 11. 08. 2020 navrhol žalovaný rozsudok pre zmeškanie zrušiť s poukazom na ust. § 277 ods. 1 CSP s tým, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, nakoľko žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal lehotu na vyjadrenie sa vo veci.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Prvoinštančný súd veľmi podrobným a vyčerpávajúcim spôsobom skutkovo i právne odôvodnil svoj procesný postup, pokiaľ návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k. 9C/9/2020-63 zo dňa 22. 07. 2020 nevyhoviel a tento zamietol. Odvolací súd sa preto obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

15. Za podstatné pre posúdenie ospravedlniteľnosti dôvodov, pre ktoré žalovaný zmeškal súdom stanovenú lehotu na vyjadrenie k žalobe, je potrebné uviesť, že zo strany žalovaného môžu nastať skutočnosti objektívneho alebo subjektívneho charakteru, v dôsledku ktorých nespĺní povinnosť, ktorá mu bola uložená uznesením súdu podľa § 167 ods. 2 CSP. Práve prostredníctvom návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie je zabezpečená žalovanému súdna ochrana aj v prípade, ak z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia. Súd sa však nezaobera tým, či boli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, ale je oprávnený posúdiť len to, či dôvody uvádzané a preukázané žalovaným (zistené súdom) (ne)možno považovať za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na zaslanie vyjadrenia. Vychádzajúc z účelu a povahy tohto procesného inštitútu možno vyvodiť, že ospravedlniteľným dôvodom sú len také dôvody, ktoré na strane žalovaného nastali neočakávane (neboli mu vopred známe) a boli príčinou, že nespĺnil povinnosť, ktorá mu bola uložená uznesením súdu a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvody ospravedlniteľné. Za ospravedlniteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanému bola vopred známa, hoci mu objektívne znemožňovala splniť uloženú povinnosť vyjadriť sa k uplatnenému nároku žalobcu, ale žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby požiadal o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia (rozsudok NSSR 7Cdo 288/2013 z 18.11.2014).

16. Z obsahu spisu v prejednávanej veci bolo jednoznačne preukázané, že uznesenie súdu č.k. 9C/9/2020-18 zo dňa 08. 04. 2020 bolo žalovanému doručené 07. 05. 2020. Žalovaný nielen, že sa v súdom stanovenej lehote 10 dní k predmetnému uzneseniu nevyjadril, ale ani počas plynutia tejto lehoty nepožiadal o jej predĺženie. K okolnostiam popisovaným žalovaným, ktorý uvádzal, že v plnom nasadení vykonával činnosti smerujúce k zvládnutiu šírenia nákazlivej choroby COVID-19, je potrebné uviesť, že ani potreba týchto opatrení nenastala v čase doručovania uznesenia súdom (07. 05. 2020), ale omnoho skôr, teda nemožno uzavrieť, že by sa jednalo o okolnosti náhle a neočakávané, ale o situáciu, ktorá nastala ešte pred doručením uznesenia prvoinštančného súdu. Ani časovú náročnosť a odbornosť vyjadrenia nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia, najmä za situácie, ak žalovaný vedel, že príprava jeho procesnej obrany je časovo a odborne náročná.

17. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutočnosti uvádzané žalovanou ako také, ktoré nemožno považovať za ospravedlniteľné dôvody zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia a v preskúmvanej veci boli splnené všetky kumulatívne podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie postupom podľa § 273 CSP. Vo väzbe k uvedenému preto odvolací súd uznesenie prvoinštančného súdu ako správne, stotožniac sa i s jeho odôvodnením postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)